

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta” este în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din străin
și la dr. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piațamare
Nr. 28, etajul I., pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplu 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 275.

Brașov, Vineri, 13 (25) Decembrie.

1891.

Brașov, 12 Decembrie st. v.
Deși mandatul dietei actuale
ungurești s'ar fi numai în luna
lui Septembrie 1892, când se im-
plinesc cinci ani dela convocarea
ei, guvernul Szapary, — precum asi-
gură acum organele lui cele mai
acreditate din Pesta — este ho-
tărât a curma viața acestei diete
în luna lui Ianuarie, disolvându-o
și luând măsuri, ca cât mai cu-
rând, în miez de iarnă, să se
facă alegerile pentru noua dietă.

Totă lumea se întreabă, că ore
ce să fiă cauza unei măsurii așa
de pripite; ce să fi îndemnat pe
ministerul Szapary a oferi lumii
spectacolul unei campanii elec-
torale de iarnă?

Foile inspirate de cercurile gu-
vernamentale din Pesta, cum e de
pildă și „N. fr. Presse”, ne spun,
că deja de o lună opozițiunea a
deschis campania electorală cu o
vehemență și cu o pasiune estra-
ordinară, ér pentru guvern este
cu neputință și neadmisibil de a
mai lăsa spiritele să se înfierbân-
teze și țera să fiă agitată. Acesta,
dăce foia vieneză, e simpla consi-
derațiă, care a făcut ca cabine-
tul Szapary să curme înainte de
vreme zilele dietei prezente.

Noi însă, repetăm, ce am
mai dăș, că în realitate guver-
nul Szapary prin hotărârea sa de a
disolva dieta încă de pe acum,
dovedește, că e témă de agita-
țiunea opozițională și că prin ur-
mare este slabă.

Organul d-lui Apponyi „Bu-
dapester Tagblatt” dăce, că prin
acea hotărâre a sa guvernul
documentează culmea incapacității
sale; pentru că nu există nici un
motiv politic, care ar motiva o
asemenea măsură, căci nimeni nu
va voi să afirme serios, că agi-
tațiunea electorală a opozițiunei
ar fi cauza disolvării. Fiăcare opo-
zițiune, ba fiăcare cetățenă are
dreptul de a face propagandă

pentru convingerea sa și guver-
nului, care ar voi să restrângă
acest drept ar lovi chiar în
cele mai capitale dispozițiuni ale
constituțiunei....

Tot cam în sensul acesta se
pronunță și „Budapesti Hirlap” sus-
ținând, că dieta urmază a-și con-
tinua lucrările în linie și nu e agi-
tată. Alegătorii — adauge numita
foia — se vor întreba ce fel de
guvern este acesta, care nu și-a
făcut socotela cu anul acesta,
ér pentru anul viitor n'a pre-
gătit bugetul, ci disolvă dieta,
chiămată a săvârși această lucrare,
fără de nici o cauză și vrea să
guverneze mai departe fără de
buget?

Nu-i vorbă, este îngrijată opo-
zițiunea maghiară fiindcă vede, că
planul disolvării este îndreptat
în contra ei; vede intențiunea guver-
nului, ca prin precipitarea alege-
rilor să-i dea o lovitură nimici-
tore la alegeri. Dér opoziționalii
se mângăe, că, deși érna e cel
mai nepotrivit timp pentru ale-
geri, totuși alegătorii nu vor fi
reținuți prin munca economică de a
merge la votare.

Cu alte cuvinte, își vor pute
mai cu răgaz sparge capetele la
alegeri, *more solito*, și vor avea la
îndemână ghiață destulă spre a
se răcori....

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Decembrie

— În ședința dela 21 Decembrie
dieta ungară a primit *en bloc* toate
articolele tractatului de comerț cu
Germania. În vorbirea sa, deputatul
Helfy dăce, că opera tractatelor nu va
fi completă, decât dacă se vor încheia
tractate și cu statele orientale. El
esprimă dorința, ca discursul împăratului
german să găsască echou în Franța.
Propunerea lui Say, dăce Helfy, este un
semn bun, căci tariful francez con-
ține adevărate taxe de război în contra

Ungariei și nimicesce mai ales im-
portul oilor ungurești. Ministrul de
comerț răspunde, că guvernul dă o mare
importanță încheierii de tractate cu țările
orientale, și el urmărește această datoriă
a sa cu lealitate și ardere, dér eventua-
lele dificultăți, ce s'ar pute ivi, nu ar
impiedeca întru nimic scopurile politi-
cei economice a guvernului. Ministrul
apoi dăce, că guvernul a insistat tot-
deuna asupra necesității de a încheia
tractate mai cu seamă dela prohibițiunea
importului de vite în Germania.

— Cu privire la reconstruirea ca-
binetului austriac, dărul „Sonund
Montagszeitung” împărtășește, că încă
până acuma nici o persoană nu e desig-
nată a intra în minister. E drept, că
ministrul președinte a tractatului cu câțiva
membri din parlament, pe cari i i-au
recomandat bărbății conducători ai
stângei, dér nu s'a luat încă nici o ho-
tărâre. Taaffe, se dăce, că arată multă
preveniență față de stânga prin aceea,
că primesc un membru în cabinet, dér
pentru acesta guvernul nu și va
schimba direcțiunea politică de până acum.

— În afacerea conflictului franco-
bulgar „Agenția Balcanică” combate
asertiunea „Agenției Havas” după care
guvernul bulgar nu ar fi cerut in-
tervențiunea „Agenției Francoiei” pentru
espulsarea d-lui Chacourne. Într'adevăr
nu este nici o comunicațiă scrisă, dér în-
ținerea d-lui Grecoff în această privință
cu d. Lanei, nu a avut loc la minister
în cabinetul ministrului și prin urmare
nu pte avea un caracter privat, ci
oficial. — Aceeași agențiă răspunde
și foiei „Novoje Vremja”, care a dăș
că espulsarea străinilor din Bulgaria
este în contra capitulațiunilor. Acesta
pote să fiă opinia personală a dărilor,
ér nici decum aceea a guvernului ru-
sesc, care în timpul cererii de espul-
sare a nihilistilor din Bulgaria a de-
clarat într'o notă oficială, că guvernul
princiar păstrează întotdeauna facultatea
de a espulsa pe un supus străin ori
care ar fi funcțiunea privată ocupată de
el. — Dărul „Temps” vorbind de

conflictul franco-bulgar dăce, că Bul-
garia face să se vorbească în acest
moment prea mult de ea. Stambulov,
prin un act necalificabil și-a atras
o lecțiune meritată din partea Francoiei.
Espulsarea corespondentului „Agenției
Havas” a fost făcută în condițiuni, cari
nu permiteau guvernului unei mari pu-
teri de a păstra tăcerea, ér ministrul
Ribot a cerut satisfacțiă pentru această
vătămăre nejustificată a drepturilor,
ce are să protégă diplomațiunea franceză...
Afacerea n'are importanță mare pentru
Franța, care la casă necesară, pte să
se lipsescă de grațiile d-lui Stambulov
și ale prințului de Coburg.

— Cu ocazia ultimelor alegeri co-
munele în Sârbia partida radicală a
eșit pe deplin învingătoare în totă țera.
Chiar și orașele, cari până acuma au
fost liberale, și-au ales radicali. În
Belgrad, mai ales, interesul față cu
alegerile comunale a fost mai mare ca
de alte ori. În multe comune au ra-
portat învingeri și radicalii disidenți.

— Dărul rusesc „Novosti” scrie
că Rusia și Franța ar trebui să se
alătore la liga vamală din Europa centrală.
În genere ar fi lipsă ca să se înființeze
o mare ligă vamală europeană în contra
Americii. Dărul rusesc apoi dăce, că
amiciia politică dintre Rusia și Franța
n'o atinge alianța comercială politică.

— „Nordd. allgemeine Zeitung” pu-
blică nisce telegrame căldurose schimbate
între conții Kalnoky și Caprivi din in-
cidentul primirei tractatelor de co-
merț în Reichstag. Telegrama contelui
Kalnoky e de cuprinsul următor: „Ca
colaborator din cei mai conșii, rog
pe Escelența Văstră să-mi permită să
esprim bucuria și feliicitările mele cele
mai căldurose. Faptul, că parlamentul
a adoptat tractatele cu o mare majori-
tate arată, că în Germania se scie a-
preția marile scopuri ale acestei opere
de pace, precum și meritele Escelenței
Văstre, merite, pe care suveranul D-Văstră
le-a recunoscut într'un mod atât de
măgulitor”. Contele Caprivi răspunde:
„Mulțumesc sincer Escelenței Văstre

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Opozițiune în amfiteatrul Flaviilor.

După Bergsöe; trad. de Corneliu.

Concordia e un lucru foarte rar.
Dér totdeauna ea este un lucru greu,
în patriă, cât și în străinătate, și
aceea trebuie însemnată ca un fapt
remarcabilă împrejurarea, că în anul
1863 nu se aflau la Roma, decât două
reuniuni scandinave, cari nu se duș-
neau una cu alta.

Una era „reuniunea scandinavă”,
autorizată, pensionată, emeritată, spri-
nită de către stat, condusă de con-
sul, și vizitată — cel puțin Sâmbăta
— de către elita străinilor. Acolo
se dansa, se cânta cu muzica, se juca
teatru și *ad libitum* se bea vin rău, până
când mai era încă.

Era un fel de lucru de mijloc
entre salon și club; și acesta o sim-
bol a unei singurici, cari se reuniră în-
tând ceroci intimi și strinsi, în care
se pune picior pe „flisterii” și pe
„eleganți” din Palazzo Coreia și pre-
să se bea vin nefalsificat de Fras-

cati în „bivolă” *) chiar cu pericolul
de a fi numărat între bivoli.

Marea și încâtva aristocratică reu-
niune firesc, că trecea cu vederea a-
ceste particularități singurice, cari nu
voiau să intre în conglomeratul scan-
dinavic comun; și fiindcă în modul
lor de viață frugal și în modesta os-
teră, în care se adunau ei, vedeau ceva
comioș sau un element, pe care nu-l
prea înțelegeau bine, botezau pe acești
separatiști cu numele de „alianța vir-
tutii.”

Ceilalți erau mai cu minte. Ei fără
să mai dăce multe vorbe, își însușiră
numele acesta și prin acesta se lăsară a
fi socotiți ca o reuniune factică, care sta
în opozițiune cu cei eleganți și nobili cu
esesele lor culinare, și se adunau
împreună în fiă-care séră la o petrecere
în taină și liniștită la câte un păhar
de vin în „bivolul” vechiu și afumat
de fumul de tutun.

Eu nu eram membru al „alianței
virtutii”. Pote că eram prea tiner, pote
că obiceiurile mele nu erau destul de

*) Porecla la o cameră din birt.

oatonic, — întrebam odată, că ore
în Roma se pte găsi spănaoș; dér deși
nu eram „membru ordinar”, totuși nu
avură nimic în contra, că intram și
eu câte-odată în „bivolă” și cu modestă
mă aședam într'un colț; și când bē-
trănul artist, care era sufletul reuniu-
nei, își terminase oina sa și primea o
extra foglietă**), nu avea nici el ni-
mic în contra, că-i oferii una dintre
țigările mele de Havanna, ce mai ră-
măseseră încă într'un despărțământ
secret al geamantanului meu.

După aceea își sterse cu dosul
mănei — căci serviete nu cunoșea a-
lianța virtuții — picăturile de vin din
măreța sa barbă albă, apoi, după obicei-
ul său, spunea câte o narațiune: când
din viața sa de mai înainte din Copen-
haga, când despre Thorvaldsen și des-
pre Roma, după cum era acesta pe tim-
pul când acest mare măestru se pre-
umbra prin ea.

Cu ce evlăviă ascultam eu nara-
țiunile aceste, cari păreau că lucesc
pentru mine în reflexul auriu al vieții

**) buteliă.

romane cu noutățile lor și cu farmeoul
plăcut al lucrurilor neobișnuite!

Cu ce credință urmam eu aceste
episoade din viața trecută de artist,
cari când purtau stigmatul realității,
când se formau în arabescuri fantastice,
representându una sau alta din eveni-
mente istorice! Unele din ele mi-au
rămas întipărite în memoriă și urmă-
torea pte servi de probă, cum povestea
bătrănul artist.

„Era în zilele lui Grigorie” dăce el,
— Grigorie cu nasul cel lung, după
cum 'lu nureau Romanii, când erau mă-
nioși. Roma pe atunci era cu totul di-
ferită de Roma de astăzi, va să dăce,
Roma era Roma, și nu era pe cale a
deveni, un hotel mare. Atunci era
încă foarte romantic, ca să viețuiesc aici,
nu se simțea cineva așa de asigurat ca
acum, când trebuie să călătorești până
la Ostia, pentru ca să dai de un ban-
dit adevărat.

„Cu deosebire Colosseum avea nume
rău, ca un loc, unde găseau toți ban-
diții și vagabunții o ascunzătoare sigură
în coridorele sale ziduite, și nici un
Roman nu ar fi îndrăsnit să se trecă

pentru noua dovadă, că luați parte mare la interesele operei noastre comune. Convîngerea de a ne afla sub acest răport în aceleași sentimente, ca și Escolența Văstră, este pentru mine de o valoare neprețuită.”

SCRILE ȚILEI.

— 12²⁴ Decembrie.

Disolvarea camerei. Scirea despre disolvarea camerei ungare se confirmă acum și din parte semioficiasă. „Pester Lloyd“ de alături scrie următoarele: „La sfârșitul ședinței de azi, contele Szapary a declarat, că în ședința de mâine (ieri) se va pronunța asupra programului de lucrare. Ni-se spune, că ministrul Szapary va anunța cu această ocaziune disolvarea iminentă a camerei. Nu șim decât Szapary va numi și ziua disolvării, atât însă e sigur, că disolvarea va urma încă în întâia jumătate a lui Ianuarie viitor, adică între 10—12 Ianuarie. Să vor face apoi îndată dispoziții pentru alegeri.”

Barbarismul. Din Perșani ni-se scrie, că la 10 Decembrie n. c. s'au petrecut acolo scene barbare. Avîndu-se să se facă execuții pentru dare, notarul I. D. împreună cu primarul comunal au cerut dela solgăbirul din Șercaia asistență de gendarmi. Orotiți sub baionetele acestora, ei au început să execute victimele omenilor. Intre aceștia se află și un bătrân de 75 de ani, cu numele Iacob Deleanu, care de mai multe luni este bolnav împreună cu soția sa. Bătrânul acesta își plătișe toate dările, dînd fiindcă un fiu al său datora plățirea unei amende de 2 fl., pentru că se dase voia executorilor, ca să-i scotă bătrânului boulu din grajd. Bătrânul, bolnav cum era, eși din casă și se apropiă de gendarmul Buzás, ca să-i arate cum stă lucrul, dînd brutalul gendarm să arunce asupra bătrânului nepuțincioși și-l trânti la pământ. Atunci se apropiă fiul bătrânului Deleanu, rugându-i să nu maltrateze pe nenorocitul său tată. Ca răspuns însă, el fu strâpuns cu baioneta prin piciorul stîng și primăria, care fu de față la acestea, nu numai că nu interveni pentru curmarea sîlbăticiilor, ci lăsă pe gendarm ca să dea o trântitură și bătranei soții a lui Deleanu, care încă era bolnavă. — Decă sunt adevărate acestea, întrebăm, ce pași au întreprins Românii din Perșani pentru răbunarea acestor sîlbăticii?

Maghiarizarea Trencinului. Se scrie, că comunitatea biserică evanghelică din Trencin a hotărît, că a doua zi de Crăciun, de Paști și de Rusalii să se citească liturgia în limba maghiară. — Bieții Slovaci! Nisce suflete decădute și

demoralizate naționalicesc aduc pentru ei hotăriri atât de rușinoase. Biserica slovacă e amenințată în mod foarte serios de molochul maghiarizării.

Un nou diar umoristic. Din Oradea mare ni-se scrie, că cu începutul anului nou va apăre acolo un diar umoristic românesc, al cărui redactor va fi d-lu *Iustin Ardeleanu*. Foaia va apăre de 2-ori în săptămână și se va numi „*Vulturul*”.

Influenza ia dimensiuni din ce în ce mai mari în Budapesta. Foile de-acolo spun, că numărul bolnavilor se uroă la multe mii așa că aproape în fiecare familie se află câte un bolnav. Chiar și ministrul de finanțe Wekerle și Francisc Pulzky sunt infectați.

Muncitori îngropați de vii. Din Dobriș se scrie, că în pivnița băncii industriale lucrau câteva persoane la așezarea unor țevi pentru condus apă. În decursul lucrului, pământul môle se surpă pe ei, îngropându-i. Până ce se le vină ajutorul, unul dintre muncitori, cu numele Wottawa, muri.

Musica regimentului 82 de infanterie, va da un concert Sâmbătă în 26 Decembrie n. c. în sala Redoute cu programul următor: 1. Chopin: „Grosse Concert-Polouaise”. 2. Mendelssohn—Bartholdy: Ouvertură la „Ruy Blas”. 3. I. Strauss: „Gross-Wien” vals. 4. P. Mascagni: Potpurriu din opera „Amico Fritz”. 5. Fr. Klein: „Souvenir de Mehadia”, Fantasia românească. 6. Rich. Wagner: Chor și balade din opera „Der fliegende Holländer”. 7. Rosenkranz: Potpourri „12 heitere Stunden eines fidele Fremden in Wien”. 8. Brahms: „Ungarische Tänze Nr. 2, 5, 6”. 9. Abt: „Gute Nacht, du mein herziges Kind”, cântec. 10. Marek: „Verschiedenes Wiedersehen”, Wiener Gstanzen, (cuprinsă variată). Inceputul la 8 ore seara. Pentru mâncări și beuturi gustose și ieftine se va îngriji birtașul I. Geist.

Baia de abur din Scheiu (lângă edificiul român gimnasia din loc) — după o reparatură temeinică, în 17 (29) Decembrie a. c. se redeschide și din aceia, Administrația băilor face cunoscut, că baia de abur stă la dispozițiunea on. publică doritor de a lua băi de abur.

Jack spinteătorul în Budapesta. Foile din capitala ungurească aduc știri, că poliția urmărește cu mare interes pe un om ascuns, care a apărut numai cu câteva zile înainte în Budapesta și dăce despre el, că ar fi Jack spinteătorul. Se dăce, că în zilele

acestea căpitanul cetățenesc din Josefstadt a primit o scrisoare, de cuprinsul următor: „Onorată căpităni! Eu sunt spinteătorul din Londra. Acum mă afl în Pesta și din 20—30 c. precum și din 7—14 Ianuar viitor voi face grozave pustiiri în Pesta atât între copii, cât și între femei.”

Cutremur. O telegramă din Roma vestesce, că în Domo d'Ossola s'a simțit un cutremur de pământ Lună la 5 ore și 36 min. Casele se clătinau și populațiunea era foarte înfricată.

Vaporul cufundat. Se telegrafiază din Triest, că o scire sosită din Galați spune, că vaporul Lloyd-ului „Veta” s'a cufundat.

Slovenii și guvernul austriac.

(Din camera austriacă.)

Tot în ședința, în care a vorbit Dr. Gregor, arătându nemulțămirea Cehilor, și-au desfășurat și Slovenii plângerile lor în contra guvernului austriac.

Dep. sloven Ferjancic dăce, că nu cunoșce popore conducătoare, și de aceea pe guvernul n'are să-l împorțe nici o considerațiune de partid, când e vorba de aplicarea dispozițiilor legilor. Decă guvernul s'ar fi ținut de aceea ce prescrie *legile constituționale*, de mult s'ar fi făcut pace între poporele austriace. (Aplause la Slovenii și la Cehii tineri).

Vorbitorul apoi arată raporturile politice din Carniola și se plînge în contra funcționarilor streini de aici. Dovadă tractarea de care se împărțesce reuniunea lui Ciril și Metodie, care are de scop să se opună dîndințelor păgubitoare ale reuniunii școlare germane. Prin o astfel de procedere se provocă nemulțămire în țară. *La adunările reuniunii școlare germane se înfățișează persoane înalte oficiale și salută reuniunea în numele guvernului (Audiți! Audiți! la Slovenii și la Cehii tineri). La adunările reuniunii Ciril și Metodie, se înfățișează însă gendarmi. (Audiți! Audiți! la Slovenii și Cehii tineri).*

Ceea ce privește *instrucțiunea publică*, oratorul exprimă mulțămirea în numele său și în numele conaționalilor săi acelora, cări au stat pe partea Slovenilor în *debaterea memorabilă din Noiembrie a. c.* (Contra ministrului Gautsch). Ne am bucurat, că și colegii noștri Poloni ne-au arătat simpatia cu ocaziunea aceasta. Vorbitorul apoi adresându-se către Cehi, dăce: *In D-Vostră domnilor reprezentanți ai poporului boemă zace, ca să aflați un mod, care ar pute face posibilă o procedere potrivită. Poporul vostru și al nostru sunt amici intimi.*

Domni din Boemia, dăce mai departe vorbitorul, trebuie să afe interese comune, pe numeroase terene, cu noi și cu aliații noștri (membrii clubului Hohenzwart). Cât ne privește pe noi, vom rămâne în legătura, în care ne aflăm. (Aplause la Slovenii și la Cehii tineri).

După aceea luă cuvîntul dep. sloven Gregorec, care aminti, că într'un opă apărut de curînd în München intitulat „Austria în lumină imperială germană” se susține, că Austria nu este un stat, ci trebuie să se facă stat. Aceasta e corectă; căci raporturile sale de stat nu sunt de natura, ca fiă-cărui popor să i-se facă dreptate. De mai mult de 40 de ani ne luptăm pentru forme de stat, în care fără oprimarea vre-unei naționalități, i s'a încuviințat fiă-cărui popor, aceea ce are de lipsă pentru dezvoltarea și propășirea sa. Unele faze singuratiche ale acestei lupte de ani îndelungați sunt marcate prin fapte sîngerose. Vorbitorul dăce apoi, că sistemul actual al *centralismului dublu dualistic* sub hegemonia germană și maghiară este neesecutabil.

Dep. Pacak: Va fi și îngropat.

Dep. Gregorec continuînd dăce, că toate încercările de până acum ale ministrilor austriaci, de a aduce pe Slovenii la tăcere, au fost zadarnice, căci aceste s'au resfrînt de dezvoltarea puterii și solidarității crescînde a naționalităților slavice. (Aplause la Cehii tineri). Oratorul se plînge apoi, că contele Taaffe nu și-a ținut promisiunea sa de a se îngriji de o *administratiune politică binevoitoare și nepartinitore*. Funcționarii actuali din ținuturile slovene, nu știu limba slovenă. Apoi vorbitorul spune, că funcționarii austriaci își bat joc de poporul sloven și croat. (Audiți! Audiți! la Cehii tineri și Slovenii. Strigăte: Scandal! obrăsnic!) Ba lucrurile au mers până acolo, încât cu ocaziunea venirii monarhului în orașul Cilli, reuniunea slovenă de cântări abia după rugăminte umilitore au putut să aduc ovațiuni împăratului afară de oraș. (Strigăte: Tocmai ca și în Reichenberg). La acesta a fost cauza căpitanul ortogonesc, care în modul acesta a vătămă sentimentele noastre sfinte naționale și dinastice. Și decă cutăză el, să se imbulzescă între noi și împăratul și pe acesta a-l aduce în rătăcire și a-l mistifica prin indicațiuni neadeverate, atunci acesta e o cutezanță, pentru care nu află o expresiune parlamentară. (Aplause la Slovenii și la Cehii tineri)

Apoi vorbitorul critică purtarea contelui Wurmbrand, guvernorul Stiriei, unde se află 400,000 Slovenii, și pe care, dăce el, numitul guvernor i-a numit visători și fantastici periculoși. Contele Wurmbrand, să fi cercetat conștiința sa politică, că ore cum vine, că

pe sub arcu lui Titus, ca în zilele noastre civilizate.

„Poliția nu putea face nimic, er preoții scorniri multe vorbe góle despre acesta, că adecă duhul necurat în fiecare séră umblă prin ruine, și că numai așa puteai fi sigur de el, decă te puneai sub marea cruce de fier pe una din treptele sfînte.”

„Intr'o séră mă aflam într'o familie romană, ai cărei ambi fii erau preoți și în care nu s'a vorbit aproape nimic altceva, decă despre acestea, dînd eu în fine tindu sătul de atâtea vorbe fără nici un sens, dăce, că nu voi avea nimic în contră, de a petrece o nopte în Colosseum, decă imi vor da o manta spaniolă și un bêt sdravînt.”

„Din toate părțile mă contrașisera; unul dăcea una, altul alta și în fine ne înțeleseram, că voi câștiga o buteliă de vin bun de Frascati, decă mă voi duce în Colosseum și voi sta acolo până când cósornicul din turnul mănăstirii Santa Francesca Romana va bate 12 ore.

„Sera era luminată de lună și era

rece, dînd sufla un vînt puternic, așa încât p'aci era s'mi smulgă mantaua și pălăria când era să esu afară în stradă.

„Bărbații din societate mă urmară și ne înțeleseram, ca ei să se preumbe în sus și în jos, în trupă compactă împrejurul Coloseului până la miezul nopții și apoi să-mă întâlnescă la *Meta sudans*. Dînd — și acesta e caracteristic la asemenea omeni, — ei dela început imi refuseră ori ce ajutor, decă mi-se va întâmpla ceva înăuntru și voi striga după ajutor. „Sunteți nisce omeni”, gîndii în mine, — dînd nu voescu să spun, aceea ce gîndiam — când imi luai adio dela ei și intrai printr'un coridor lateral în arenă; dînd simțiam atunci, că noi în Danimarca, Norvegia și Svedia, suntem cu totul altfel de omeni ca aceștia, de aici, cari mă plictiseau cu legendele și cu istoriile lor călugăresci.

„Mă pusei lângă cruce în mijlocul arenei, nu că dînd acolo mă simțeam mai sigur ca în alt loc, ci pentru-că de-acolo puteam privi spațiul dinaintea mea iluminat de lună, în care pu-

team să vedu pe ori oine, care s'ar fi apropiat de mine. Aveam la mine chiar și un mic pistol de buzunar. Pe acesta îl scosei afară, cercetai coșul și pusei o capsă nouă, imi aprinsei o țigară și mă simțeam, afară de puțin frig, așa de comod, ca și când aș fi fost acasă în camera mea.

„După cum dăcei deja, era o séră frumoasă, luminată de lună. Ruinele erau atât de bine luminate, ca dăce, și lungile dungii de umbră, pe cari le formau arcurile și boltiturile, se schimbau numai din timp în timp, când trecea câte un nor singuratic argintiu pe dinaintea lunei, întunecându-i discul. Pe incedul se mări numărul acestor nori, aerul deveni mai dulce, ba aproape cald, petrele începă să fiă umede și eu din toate aceste observaii, că vîntul Transilvaniei avea de gînd să trecă în Sirocco, care nu prea era însă plăcut, căci după acesta ușor putea veni o ploie mare.

„Norii, cari de cari mai groși, veniau unul după altul, vîntul sufla mai tare, ceta se lăsa de către Cam-

pagna și în fine începă a urla o furtună înfricoșată, ca și care nu mai vedusem în Roma. Acum arena numai arăta în mod plăcut, ca mai înainte. Luna sta ca un disc mare, roșu ca focul, în desul norilor cenușii, prin cari nu putea pătrunde, vîntul șuera cu un glas plîngător printre coridoarele întunecate și, ca dovadă a tăriei sale, audii, cum din timp în timp se desfăceau suși colosale bucăți de zid și cădeau jos rostogolindu-se cu un șgomot mare și sfărîmându-se, se imprăsciau în toate părțile.

„Prin ferestrele arurilor și prin găuri intra înăuntru negura Sirocco, când formăndu fășii rupte ca norii, când rostogolindu-se ca nisce suluri colosale, când formăndu-se în figuri fantastice, cari érași se desfăceau și dispăreau, când sufla vîntul printre arcade și cu un ton șuerător le învărtea unele cu altele, pentru ca să le ridice în sus și apoi să le ducă mai departe peste zidurile înalte ale teraselor.”

(Va urma.)

Slovenii din Stiria și Carintia află deja pozițiunea lor de insuportabilă și caută scăpare într-o despărțire.

Vorbitorul dăse mai departe, că Slovenii din Stiria au numai trei clase paralele slovene și numai câteva școli populare slovene. Cei 100,000 de Sloveni, cari trădesc în Carintia au numai o singură școală populară slovenă. Imputarea că Slavii din Austria înclină spre panslavismul politic, e neintemeiată, căci Slavii și-au păstrat patriotismul lor în Austria, de secol. Dacă însă se continuă, de a tracta pe Slavi ca supuși de a doua ordine, atunci poate să vină lucru acolo, că între Slavi se va nasce idea, a cărei nascere nu o poate dori nici un patriot austriac. Vorbitorul se pronunță apoi încă odată în contra dualismului, fiindcă acesta desparte naționalitățile, în stăpânitoare și stăpânite. Vorbitorul apoi dorește, ca să vină timpul, în care se va afla o formă, care va face posibilă tuturor națiunilor, să conlucre la bunăstarea patriei comune, pentru ca să se pōtă dice: *In hoc signo Austria victrix.* (Aplause la Cehii tineri și Sloveni.)

Maghiarii și Croații.

În dieta provincială din Agram se debate tocmai acum bugetul pentru anul 1892. Ședința dela 21 Decembrie a fost destul de interesantă, pentru ca se nu trecem cu vederea peste ea.

Primul vorbitor, raportorul Egenstorfer, recomandă proiectul de buget pentru primire în general. După el șeful de secție Stanković vorbi în numele guvernului, stăruind și el pentru primirea proiectului.

Se ridică apoi deputatul opozițional (din dreapta) Barcić, care combătut aspru proiectul de buget, în timp ce partida Strossmayer n'a luat de loc parte la dezbateri.

Barcić ține dezbateri de bugetului, ca o pierdere de timp. Croația nu e independentă în finanțele ei și e condamnată la rolul unui minor față de tutul lui. Ungaria suge toate veniturile Croației și totuși se laudă, că ea sunține Croația. Pe cale parlamentară nu se pōte elupta faptice independența Croației. Banul pōte se prevēdă din unele întemplieri mai recente, duse Barcić, că atunci când se va auzi prima descărcătură de pușcă la Vistula, ea va aduce libertatea popoarelor slave. Croații vor aștepta acel eveniment. Barcić apoi duse, că sistemul de guvernare a auzi se basēză pe imoralitate și nedreptate; că Croația fără să vrea a devenit un membru al politicei germano-maghiare, care este contrară politicei slave.

Elu apoi făcū amintire de afacerea Uzelac și de cazul dela Novi-Dvori. Dieta ungurească, duse Barcić, a tractat ambe cestiunile aceste în mod șovinistic și forte vitădmător pentru Croația.

Președintele oprī pe vorbitor și-i făcū observarea, că nu se cuvine din punct de vedere parlamentar a vorbi astfel. — Barcić continuând apostrofă aspru sērbătōrea celor 13 martiri dela Arad, cari s'au luptat contra tronului și a regelui. — Președintele îi observă din nou, că acesta este adevărat, dēr regele a pus vclul peste evenimentele dela 1848—49. Decī nu are drept nīc Barcić nīc alt deputat a rupe acest vcl.

După Barcić a vorbit Reiner pentru buget, apoi președintele dietei provocă pe deputatul Barcić să-și esplice cuvintele aceste: „guvernul s'a îngrijit, să îmbunătățescă poziția creaturilor sale”, căci dela esplicarea lor va depinde viitorul sa atitudine.

Vorbi apoi baronul Kuen-Hedervary, apărând proiectul de buget.

APELŪ.

Corpul învățătoresc dela școlă română gr. or. din Brașovul vechiu a observat cu durere, că mulți dintre elevii și elevele susū numitei școle nu

dispunū de îmbrăcăminte cea mai necesară, în mare parte sunt lipsiți de încălțăminte, de cărțile și rechisitele de școlă, ba sunt unii orfanți, cari în lipsa acestor recerinte, pe lângă tot zelul lor de a cerceta școlă, sunt siliți a-o părăsi.

Conpuși fiind de simțul de umanitate, credem, că ne împlinim numai o datorință morală, când ne luăm libertatea a apela la generositatea P. T. domni și dōmne din Brașov și jurū, rugându-i cu tot respectul să binevoiescă a contribui după bunăvoință cu sume în ban sau cu materii de îmbrăcăminte etc. pentru a putē arangia în anulul Nascērii Domnului unū pom de Crăciun, urmărind școlul duplū: pe de-o parte de-a veni într'ajutor celor mizeri, ēr pe de altă parte, a stimula în elevi iubirea recerută pentru școlă.

Lista de contribuie o vom pune la dispoziția Onoratului public în zilele aceste, ēr cei-ce nu o vor primi, să binevoiescă a trimite ofertul la adresa unuia dintre cei susbosiți.

La timpul sēu vom da sēmă despre sumele incurse pe calea publicității.

Brașov, 10 Decembrie v. 1891.

George Joandrea, m. p. învățatoriu.

Florea Șoneriu, m. p. învățatoriu.

Discursū,

rostitū de d-lū Andreiu Cosma, cu ocazia inaugurării noiei școle de fete a Reuniunii femeilor române sēlăgene.

(Fine.)

Să aplicăm teoria la viața practică. Ce ferioire pōte să domnescă într-o casă, unde pe lângă bărbat cult, se află o femeie lipsită de cultură, sclavă a neciunței și a altor scaderi, surori dulci și nedespărțite ale lipsei de cultură, — scaderi, ce sunt mai pronunțate și spre desvoltare află cele mai priinciose pepinerii chiar în familiile, în cari este mai mare diferență în cultură între bărbat și muiere?

Bărbații au să lucre mai multă afară de familiă, în economiă, în oficiu, în oficiu, câștigând cele de lipsă pentru susținerea familiei. Și se mai dau cauze publice, dela cari în interesul binelui de obște nu pot absentă.

Acum să-mi spuneți, cum și în cât pōte să se desvolteze acestor cauze cu totă insuflețirea și cu întreg spiritul bărbatului, care în familiă, în economiă și în alte afaceri ale sale nu are o soție, care absentând el, sē-l suplinescă măcar în parte, carea nu este pōtrunsă de aceleași aspirațiuni nobile, carea, când bărbatul se reintōrnă la caminul familiar, obosit de lucru, maltratată de necasurile, ce i-se ivesc în cale, în loc de mângăiere și incurajare, în sinul familiei îl așteptă numai neplăceri, descurajări și lucruri, cari îl fac să-și urască zilele? Cum se pōte, că bărbatul cu abnegațiune să servescă o cauză sântă, să lupe în interesul aceleia, când aceea, care-i stă mai aproape de suflet și de trup, care ar trebui să-i fiă cel mai tare scut și proptenă, neputēndu-se înălța la sântenia cauzei, în lipsa de pricepere, pōte chiar și fără voia ei, fi devine cel mai aprig dușman?

Să nu trecem cu vederea nīc aceea împrejurare foarte importantă, că tesaurul nostru cel mai scump, fii și ficele noastre, chiar în etatea mai fragedă, când se pune fundamentul viitorului, sunt încredințați îngrijirii mamei, ēr la casul, dēcă tatăl mōre, mama singură este chīamată a îngriji acest tesaur. Lasă să judecați acuma, că ore o femeie, a cărei cultură nīc în linamente principali nu este egală cu a bărbatului, cum și în ce măsură pōte să corēspundă acelei grele chīamări să realizeze aspirațiuni, să atingă scopul la care a țintit bărbatul!

Decī nu egoismul a putut fi și nīc a totuș cauza, că s'a neglijat cultura femeii, ci nepăsarea, care cu regret trebuie să recunoscem, tot mai caracterisēză viața noastră socială.

Puțin cred să mai fiă, cari față de

aserțiunile și de deducțiunile mele să se provōce la sentința, că „bărbatul e capul muierei”, interpretând această sentință în sensul, că conducerea afacerilor atāt în casă cât și afară din casă compete esclusiv bărbatului, ēr femeia să fiă numai un organ executiv al voinței bărbatului. În acest cas femeia ar fi condamnată la rolul de sclavă, care numai la aparință sēu de silă, ēr nu din suflet și convingere, ar promova interesele familiei și ale societății, carea din fii noștri, speranța și viitorul nēmului, ar cresce indiviți asemenea șieși sclavi, bun de a servi despoților, omeni lipsiți de iubire pentru Dumnezeu, pentru limbă, nēm și țēră.

Dreptă aceea avem să reparăm, ce am neglesit vēruri întregi, avem să dăm femeiei cultură prin școlă. Resolvarea cestiunii este ușurată prin împrejurarea, că însăși femeia se pune în linia dinaintea lucrătorilor, despre ce e eclatantă dovada și această școlă de fete.

Acum sunt 10 ani, câteva femei române sēlăgiene se așcară în scopul de a se cultiva. Graiul lor ucerește inimele tuturor și cine pōte fi atāt de indiferent sēu cu inima atāt de impenetrată, să nu se însuflețescă de o idee atāt de sublimă, mai vērtoș când te chīamă la realizarea ei însuși cuvēntul fărmeător al femeiei!

Resultatul îl vedem cu toții, femeile asociate la 1881, preste 7 ani au școle de fete, ēr astăzi, după 10 ani dela înființarea Reuniunii, ni-se dă rara bucuriă, că această frumoasă casă, oumpărată din denarii femeiei, sē o sântim și sē o inaugurm ca școlă de fete. Dovadă, că dar se revarsă din totă lucrarea femeii.

Mai resteză, ca Reuniunea și cu ocaziunea acestei zile de bucuriă să se pronunțe, cari sunt principiile, cari a condus în susținerea acestei școle? Care este scopul, ce voiesce să-l ajungă prin școlă sa?

Principiul este: regenerarea poporului românesc prin școlă și prin cultură, ēr școlă se manifesteză în nșința și voința Reuniunii femeilor, ca în această școlă să se dea copilelor noastre învățatură și crescere religioasă, morală și națională, practică și coreșpunătoare stărilor noastre sociale; nu voiesce a da națiunii copile satureate cu nu soi cu sciințe filosofice mai înalte, cari în familiile noastre în împrejurările actuale nu pōte afla teren de desvoltare ci doresce a le da lumină, a planta în inimile lor sântēmintă, nobilitate, ca să pōiepă dorul poporului român, să soie apreția în acest popor virtuțile cetățenesci, iubirea pentru religiunea și limba națională. Voiesce, cu d-lū G. Barițiu, dintre bărbații noștri cel mai neobosit luptător pentru cultura femeii, ca copilele eșite din această școlă acūși să soie apreția în bărbatul sciința, în naționalist elanul național, în luptătorul pentru libertate și dreptate sacrificiale, în omul de caracter virtuțile. Voiesce a cresce femei, cari se soie din capul locului, că dēcă se mărită, au să placă numai lui Dumnezeu și bărbatului. Voiesce, ca din elevele eșite din această școlă, să devină chivernisitoare, economice bune, care totă ferioirea sē o afle în familiă unde ea să fiă sōrele, ēr oasa ei asemenea cerului luminos, senină, înveselitoare; se pōte pe frunte curățenia, în mână lucrul și în inimă iubirea pentru Dumnezeu și pentru familiile lor, cari ca mama Grachilor, totă mândria sē și-o concentreze în surcelele lor — cari fără de familiă se emuleze în fapte pentru binele comun, în alinarea durerilor celorlōr nefericoiți.

În urmă, dēr mai pre susū de tōte, Reuniunea dorește, ca elevele acestei școle, să se crescă în spirit românesc, să le ferescă de străinism, care țintesce a perpetua în noi servilismul, care sub lustruosa mască de cultură, străoară în trupul poporului român venin ca

sē-lū nimicōscă, sē-lū stērgă de pe fața pământului.

Susū e Dumnezeu și vedēndu intențiunile noastre de a scăpa de perire, și perseveranță în a ne conserva pentru vișță, nu ne va lăsa!...

DIVERSE.

Dela curtea regescă a Spaniei.

Când plecă regina Spaniei din reședința ei de vēră, San Sebastian, o petrecură la gară marele duce Vladimir cu soția și cu copii sēi, marele duce Alexis și ducii de Leuchtenberg. Micul rege, Alfonso, sārută mâna marei ducese Maria Paulovna. De aici se duse familia regescă la Burgos. Orașul era frumos împodobit, ēr sēra a fost ilumiati. Magistratul orașenesc dāru micului rege un cal mic de munte. Regina a fost primită cu mare simpatie și entuziasm de către populațiunea spaniolă. Între altele, cercetă regina cu familia ei și mănăstirea de călugări dela Miraflores. Aici fū primită în mod reverentios de către călugări, cărora nu li-e permis să vorbescă unul cu altul. Regina, în înțelegere cu starițul mănăstirii, telegrafă papei, rugându-l să dispenseze pe călugării acestei mănăstiri, ca să pōtă vorbi. Papa și incuviința această. Cu ocaziunea această se întempla o scenă mișcătoare. Un călugăr venerabil în vērștă de 92 de ani, cu numele Iuan, luă pe micul rege în brațe, ēr lacrimile lū podiră. Bătrânul călugăr sārută de mai multe ori pe micul rege și povesti, că el a cunoscut încă și pe regele Carol IV și nīc nu visase că va trăi atāt de mult, ca să pōtă îmbrățișa pe Alfonso XII. Bătrânul călugăr lū agră în chipul următor pe micul rege: „Fiu din regi nobili, Dumnezeu să te conducă pe calea virtuții pentru mărirea și propășirea frumoșei noastre Spanii. Eu te nu voi mai vedē! Oșele mele în curēndu se vor odihni în pământ, căci pământ sunt și în pământ mă voi întōrce. Adu-ți aminte de vorbele unui moșnegū. Fii bun spaniol, și atunci vei fi adorat de supușii tēi. Te binecuvēntu fiule. Rēmăi sântos, Dumnezeu să te ocrotesc!” Regina fū adanc mișcată de aceste cuvinte, sārută mâna bătrânului călugăr și-l rugă să se rōge pentru ea și pentru copii ei.

NECROLOGŪ. Elena Popū n. Bilțiu, soția tinerului preot Iuliu Popū din Gherla, a rēposat la 19 Decembrie n. o. în anul întēiu al fericoiei sale căsătorii. O deplānge intristatul soț; apoi Stefan Bilțiu, protopop și paroh în Baia-mare, cu soția sa Ana Erdős, ca părinți; Stefan Bilțiu, preposit, ca moș; Ambrosiu Popū, protopop și paroh în Craiu-Darolț, cu soția sa Elena, ca sooru și alte numărōse rudēni.

Teodor Busilla, preot gr. cat. din diecesa Oradiei mari, paroh în Gurba (comitatului Aradului), după lungi și grele suferințe a rēposat la 6 Decembrie în anul al 55-lea al etății și al 28-lea al preoției sale, lāsând în doliu o familiă numărōsă, mulți consāngeni și amici. Despre rēposatul ni-se scrie, că a fost unul dintre cei mai zeloși preoți ai diecsei, deși pentru acesta nu s'a prea bucurat în viață de considerațiile meritare.

Dumnezeu să-i odihnesc în pace!

Cursul pieței Brașov

din 24 Decembrie st. n. 1891.

*anote romānesc	Cump.	9 26	Vēnd.	9 30
Argint romānesc	"	9 20	"	9 25
Napoleon-d'or	"	9 31	"	9 35
Sire turcesc	"	10 58	"	10 63
Imperial	"	9 58	"	9 63
Galbin	"	5 45	"	5 50
Leis. fonc. „Albina“	6%	101.—	"	—
"	5%	99.50	"	—
Table rusesc	"	112.	"	113.
Mārç germane	"	57.40	"	57.90
Discountul	6—8%	pe an.		

Proprietarū:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorul responsabil interimalt:
Gregoriu Maiorū.

CONCERTŪ.**Irène de Brennerberg**

cu binevoitorul concursu alu

Orchestrai filarmonice.

in sala Hotelului „Centralu Nr. 1“.

Marți in 29 Decemvre n. 1891.

Inceputul u la 8 ore sēra.

Prețulu locurilor: Cercle I fl. 50 cr. Parterre și galeria I fl. Bilete de intrare 50 cr. Biletele se potu căpeta in libraria Heinrich Zeidner și in sēra concertului la casa.

Nr. 1888/91

734,3—2

PUBLIKAȚIUNE.

După descoperirea făcută din partea unor domni profesori, cauzele casurilor de imbolnăvirii ivite in Brașovū in timpul celu din urmă se potu reduce la apa de beutu. Acesta mē silesce a face locuitorii atenți, sē nu ia apă de beutu din acele fântāni, cari pōrtā insemnarea „apă de trebuință“, insē nu de beutu și din precauțiune, intāiu sē fierbā bine apa de beutu din ori și ce fântānā luată și sē o punā sē se rēcēscā inainte de a se bea.

Brașovū, 20 Decemvre 1891.

Primarulū.

Nr. 485—1891.

737,3—1.

Concursū.

Pe basa conclusului adunării generale a Asociațiunii transilvane din ședința a II-a ținută in Hațegū la 5 (17) Augustū a. c. de sub pt. prot. 24 pt. 3 lit. b și in conformitate cu conclusul subsemnatului comitetū din ședința dela 9 Decemvre a. c. de sub pt. prot. 266 se escriā concursū la **2 stipendii de câte fl. 500 v. a.**

Unulū din aceste stipendii e meritū pentru tineri absolvenți de gimnasiu, eventualū pentru tineri, cari își facu sēu și-au făcutu studiile in regulā la universitate și cari, termināndū cursulū filosoficū, vorū sē și cāștigi și cualificațiunea specialā cerută de legea statului (art. de lege 38 din 1868 § 103) pentru școlele civile.

Dintre reflectanții la acestū stipendiu vorū fi preferiți aceia, cari vorū dovedi, că au pregătirea recerută pentru de a putē face examenulū specialā din grupulū limbilorū și că pe lângā limba romānā și n aghiarā cunoscū perfectū și limba germānā, atātū in vorbire cātū și in scriere.

La stipendiulū alū II-lea potū reflecta tinere și tineri, cari avēndū deja pregătirea recerută pentru arta muziceii instrumentale, deprinderea recerută pe pianū (clavirū) și talentu musicalū, dorescū a se perfecționa in cutare conservatorū, spre a putē provedē eventualū musica instrumentalā la o școlā de categoria școlei Asociațiunii.

Cei cari reflectēzā la aceste douē stipendii au a-și inainta cererile instruate in modū corēspunđētorū „Comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura romānā și cultura poporului romānū“ celū multū pānā la *31 Martie 1892*, avēndū a aclude lângā cerere și o schiță a studiului percursū precum și unū reversū, prin care se deobligā, ca cerēndū trebuința, vorū intra ca puteri didactice in serviciulū „școlei civile de tete cu internatū a Asociațiunii transilvane“, arātāndū fiā in cerere fiā separatū de aceea, și durata timpului, pentru care reflectēzā la stipendiulū cerutū.

Sibiu, 19 Decemvre 1891.

Pentru comitetulū Asociațiunii transilvane pentru literatura romānā și cultura poporului romānū.

G. Barițiu,
preș.Dr. I. Crișianu,
secretarū II.**PUBLIKAȚIUNE.**

Diracțiunea generalā a Căilorū Ferate Romāne face cunoscutū prin acēsta, că are

31 posturi de Ingineri vacante

la *Serviciulū de Intreținere din Bucuresci, Craiova, Piteșci Buzēu, Galați și Iași.*

Doritorii de a ocupa asemenea posturi suntū rugați a presenta cererile D-lorū in scrisū la adresa *Diracțiunei generale a Căilorū Ferate Romāne, Serviciulū P. la Bucuresci* celū multū pānā la **15 Ianuarie 1892 st. nou** cu arātarea adresei D-lorū exactā și anexāndū documentele urmātore:

- 1) Diploma sēu Certificatū de terminarea studiilorū a unei școle speciale de Ingineri.
- 2) Certificatū de serviciu.
- 3) Actū de nascere.
- 4) Actū de căsătorī (decā e căsătoritū) și de nascere alū soției, precum și eventualū ale copiilorū.
- 5) Actele pentru serviciulū militarū.

Pentru informațiuni mai detaliate doritorii se vorū adresa in scrisū sēu verbalū la **Șefulū Serviciului de Intreținere C. F. R., Bucuresci, Calea Victoriei Nr. 124.**

724—14.

INSCIINȚARE.

Am onōrea a aduce la cunoșcința on. publicū, că am primitū representarea pentru orașulū Brașovū și împrejurime a

Stabilimentului pentru vāpsitulū vestmintelorū și spālātulū pe cale chimicā a lui

Béla Haltenberger din Cașovia

(fondatū in anulū 1810)

Cu 1 Decemvre a. c. ingrijescū primirea și predarea stofelorū pentru vāpsitū și spālātū pe cale chimicā. Prețurile le fixēzā fabrica dupā starea in care se aflā materialulū pentru vāpsitū, și pentru lățirea unei clientele in cercurile cele mai depārtate și scutirea mușteriiilor de cheltueli, se obligā a plăti portulū trimiterii și retrimiterii; astfelū on. publicū n'are alte cheltueli, decātū numai plata pentru vāpsitū. Imi permitū a atrage atențiunea onor. publicū cu deosebire asupra vāpsitului vestmintelorū purtate din stofā și mātase, in tōte culorile moderne deschise și inchise, dupā modelurile dorite. Asemenea și asupra spālătoriei chimice, care corēspunde tuturorū cerințelorū moderne. Vestmintele barbātescū sē vāpsescū și se curățā in starea lorū, fără a se descōse, vestmintele de dame insē se potū numai curăți pe cale chimicā in starea lorū nedescusutā. Fabrica este intocmitā și pentru curățirea și vāpsirea penelorū de struțū, și primesce tōte obiectele de asemenea naturā spre reparare. Lucrulū și executarea suntū garantate. Prețurile cele mai ieftine. Cartele cu mostre se aflā la mine spre esaminare, și dau deslușiri la intrebările eventuale.

In asceptarea on. comande semnezū cu distinsā stimā,

F. SCHMIDTLA „ANCOA DE AURŪ“
Tērgulū inului Nr. 21.

722,3—2.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lāsātū necruțatū nici continentulū europeanū și marea fabricā de argintāriā s'a vedutū necesitatā sē dāruiescā intregulū ei depositū in schimbulū unei rēplate mici pentru muncā. Eu suntū imputernicitū sē indeplinescū acestū mandatū.

Eu dāruescū

prin urmare ori cui, fiā bogatū ori sēracū, urmātorele obiecte pentru mica sumā de **fl. 6. 60.** și adecā:

- 6 cuți fine de masā cu lamā veritabilā englesā.
- 6 furculițe de argintū patentū americanū dintr'o bucatā,
- 6 linguri de argintū patentū americanū,
- 12 lingurițe de argintū pentru cafea patentū americanū,
- 1 lingură de argintū pentru supā patentū americanū,
- 1 lingură de argintū pentru lapte patentū americanū,
- 6 cesci Victoria englesesci,
- 2 candelabre de masā,
- 1 strecurātore pentru cēiu,
- 1 zaharniță,

42 bucăți la unū locū.

Tōte cele 42 de obiecte susū amintite au costatū mai inainte fl. 40 și acum se potū cumpēra pe prețulū bagatelū de fl. 6.60. Argintulū patentū americanū este unū metalū albū, care își păstrēzā colōrea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantēzā.

Cea mai bunā dovadă, că acestū inseratū nu e

o șarlataniā

mē simtū indatoratū in publicū, că ori cine, căruia nu-i convine marfa fi trimițū banii inapoi, nimenea insē sē nu trēcā cu vederea ocașiunea acēsta favorabilā de-ași procura acēstā garniturā pompōsā.

Se trimite numai cu rambursā postalā sēu cu trimiterea inainte a sumei.

Cu deosebire recomandū pratulū de curățitū aceste obiecte, o cutie dimpreună cu indicarea folosirii costā 15 cr.

P. Perlberg's Agentur
der verein. amerik. Patent-Silberwaaren-Fabrik,
Wien, II. Rembranstrasse 33.

Estrasū din scrisorile de mulțamitā:

Am fostū fōrte mulțamitū cu trimiterea D-Vōstrē a 42 bucăți cu 6 fl. 60 cr. și Vē rogū sē mai trimiteți urmātorele obiecte.

Triest, 1 Iuni 1891.

Ernest cav. de Fumée.

Cu cele trimise am fostū fōrte mulțamitū și rogū a'mi trimite aceleași încă odatā precum și cele urmātore.

Obendorf ad Salzach, 18 Noemvre 1891.

Theres Stelzer.

687,7—7